

DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2025-4\(44\)-39-47](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2025-4(44)-39-47)

УДК 004.738:330.341(477.63)

JEL Classification: O33; O38; L86; O52

Оксана Валеріївна Мініна

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування
Національний університет «Чернігівська політехніка» (Чернігів, Україна)

E-mail: minina.ok.v@gmail.com. ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-5919-1599>

ResearcherID: [H-1167-2016](https://orcid.org/0000-0002-5919-1599)

Наталія Тимофіївна Шадура-Никипорець

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування
Національний університет «Чернігівська політехніка» (Чернігів, Україна)

E-mail: nikiporetc@ukr.net. ORCID: <http://orcid.org/0000-0001-7990-0105>

ResearcherID: [H-1176-2016](https://orcid.org/0000-0001-7990-0105)

Костянтин Євгенійович Мойсеєнко

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри цифрових технологій та проєктно-аналітичних рішень
Технічний університет «Метінвест Політехніка» (Запоріжжя, Україна)

E-mail: konstantin.moiseenko1982@gmail.com. ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1915-7326>

ResearcherID: [S-3350-2016](https://orcid.org/0000-0003-1915-7326)

**ЦИФРОВА ЕКОНОМІКА ЯК ОСНОВА ІННОВАЦІЙНОЇ
МОДЕЛІ ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ**

У статті розглянуто роль цифрової економіки у формуванні інноваційної моделі повоєнної відбудови України. Обґрунтовано, що цифровізація стає ключовим фактором підвищення ефективності державного управління, прозорості економічних процесів та розвитку підприємницького середовища. Визначено тенденції розвитку цифрової економіки, у тому числі в умовах війни, та її вплив на відновлення економічної активності та трансформацію традиційних бізнес-моделей. На основі інституційного й системного підходів доведено, що цифрова економіка забезпечує зростання інноваційного потенціалу, прискорює модернізацію інфраструктури, сприяє створенню цифрових сервісів і платформ для бізнесу та громад. Визначено ключові напрями цифрової відбудови, зокрема розвиток інфраструктури, інновацій і нормативного забезпечення.

Ключові слова: цифрова економіка; інноваційний потенціал; інноваційні рішення; цифровізація; інформаційно-комунікаційних технологій; повоєнна відбудова, підприємства сфери ІКТ, сектор ІКТ, цифрова інфраструктура.

Рис.: 5. Табл.: 1. Бібл.: 12.

Постановка проблеми. Уже чотири роки Україна бореться за виживання у страшній війні. Після вдалих контрнаступів і повернення частини окупованих територій у перший рік повномасштабних воєнних дій з'явилася надія на швидке закінчення війни та прискорене відновлення економіки країни. Проте, на жаль, масштабні руйнування тривають, і Україна з кожним днем втрачає все більшу частину своєї економіки: загибель і масова еміграція людей, знищення житлових і промислових будівель та споруд, інфраструктури, основних і оборотних засобів підприємств – усе це перетворює перспективи швидкого відновлення на примарну надію.

За всіх негативних тенденцій, що ми маємо на сьогодні, здоровий глузд і усвідомлення того факту, що країни безслідно не зникають, а економіка продовжує функціонувати, ставлять нас перед необхідністю пошуку нових шляхів вирішення проблем, створених війною, нових моделей подальшого розвитку, трансформації існуючої економічної системи, що дісталася нам у спадщину як уламок великої неефективної командно-адміністративної системи, який не може функціонувати на старих засадах і вимагає тотального «перезбирання», перебудови. Іншими словами, Україна потребує не просто відбудови, а нової моделі розвитку – інноваційної, ефективної, прозорої.

З огляду на глобальні тенденції, що сформувалися за останні десятиліття: стрімкий розвиток цифрових та комунікаційних технологій, проникнення штучного інтелекту в усі сфери нашого життя, усе більше просочування бізнесу «в мережу» та розширення його

можливостей у безмежних просторах інтернету, а також цифровізація державного сервісу – усе це розкриває перспективи побудови нових економічних систем і механізмів інноваційного розвитку на базі цифрової економіки. Тим більше, що дуже актуальною на сьогодні стає проблема економії та раціонального використання дефіцитних ресурсів, насамперед людських, брак яких в умовах війни відчувається особливо гостро, – саме цифрова економіка стає платформою для вирішення цієї проблеми, забезпечуючи заміщення матеріальних і трудових ресурсів інформаційними. Цифрова економіка стала ключовим інструментом держави й бізнесу під час війни, тому є потреба оцінити її потенціал у післявоєнній стратегії відновлення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останніми роками теми, пов'язані з цифровою економікою, привертають увагу дедалі більшої кількості науковців. Питаннями вивчення сутності, основних рис, складових цифрової економіки, способів оцінки її масштабів та впливу на економічний розвиток країн, аналізу її стану та основних тенденцій, трендів, ризиків, детермінант і перспектив цифровізації української економіки, дослідженням чинників, ресурсів, інструментів цифрової економіки та її впливу на окремі галузі, соціальну підсистему суспільства і стратегічні напрями державної політики у сфері цифрового розвитку, у тому числі в період воєнного стану, займаються такі вітчизняні та іноземні науковці, як Барвінок А., Боліла С., Бухт Р., Вишневський В., Гайкова Т., Галушак О., Гікс Р., Гриценко А., Джигора О., Дульська, Єгоров І., Жукова Л., Іванцов С., Інклар Р., Калюжна М., Ковальчук П., Коломоєць О., Корепанов О., Кудріна О., Кузнєцова А., Ляшенко В., Манцуров І., Марущак С., Марченко О., Мельник Т., Омельченко В., Пищуліна О., Похиленко І., Пустовойт О., Сидоренко І., Стойка І., Ушакова Н., Федулова Л., Філіпенко А., Філіпішина Л., Халлер С., Храпунова Я., Чернишова О., Чмерук Г., Шевченко І., Щербина В., Юрченко О., Яненкова І. та інші.

Виділення недосліджених частин загальної проблеми. Незважаючи на те, що цифрова економіка для сучасного суспільства – явище абсолютно не нове, а розвиток інформаційних технологій набув таких темпів, що трансформація традиційних форм господарювання переходить від еволюційної траєкторії до революційних вибухових проривів, як-то запровадження штучного інтелекту, роботів різного профілю, заміна класичних ресурсів інформаційними тощо, залишається колосальний простір для дослідження можливостей, що дає цифрова економіка. Одним із таких напрямів є реалізація її інноваційного потенціалу в умовах критичних зламів і цивілізаційних переходів, спричинених негативними подіями, такими як війна. Саме з такою кризою стикнулася Україна, тому дослідження можливостей цифрової економіки як основи інноваційної моделі повоєнної відбудови країни та її подальшого розвитку на сьогодні актуальне як ніколи.

Мета статті. Головною метою статті є обґрунтування ролі цифрової економіки у формуванні інноваційної моделі повоєнної відбудови України та визначення її потенціалу в модернізації національної економіки.

Виклад основного матеріалу. Поняття «цифрова економіка» на сьогодні слід розуміти не як окрему частину традиційної економіки, а як новий патерн функціонування і розвитку господарських систем будь-якого рівня на базі інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ). У науковій літературі її трактують як економіку, де ключові бізнес-процеси, взаємодія між суб'єктами та створення доданої вартості відбуваються з використанням цифрових технологій [1], а її сутність проявляється в переході від традиційних форм виробництва та обміну до мережових і віртуальних моделей бізнесу.

Змістовна сутність цифрової економіки, як зазначав Т. Месенбург, її структура, характеризується сукупністю трьох основних складових, серед яких: опорна інфраструктура (апаратне забезпечення, програмне забезпечення, мережі, телекомунікації тощо), електронний бізнес, електронна комерція [2].

В Україні опорна інфраструктура цифрової економіки розвивається досить динамічно, зокрема, за останні п'ять років ситуація в цій сфері суттєво покращилася і у 2025 р., наприклад, частка вітчизняних підприємств, які мають доступ до мережі Інтернет, досягла 95,2 % (у довоєнному 2021 р. вона становила 86,6 %) (рис. 1, 2).

За індексом розвитку інформаційно-комунікаційних технологій (ICT Development Index, IDI) Україна у 2024 р. посідала 88-му позицію серед 170 країн (і адміністративних територій без державного статусу) світу (рис. 3) [3]. Для порівняння, у 2023 р. за цим показником наша країна перебувала на 93-му місці в загальному рейтингу, а у 2015 р. – на 79-му.

IDI – це комбінований показник, який розробляється Міжнародним союзом електрозв'язку (МСЕ) для оцінки рівня розвитку інформаційно-комунікаційних технологій у країнах світу. Основними критеріями порівняння країн у межах цього індексу є:

- доступ до ІКТ-інфраструктури (фіксований та мобільний доступ);
- використання технологій (інтернет, мобільний зв'язок);
- цифрові навички населення [3].

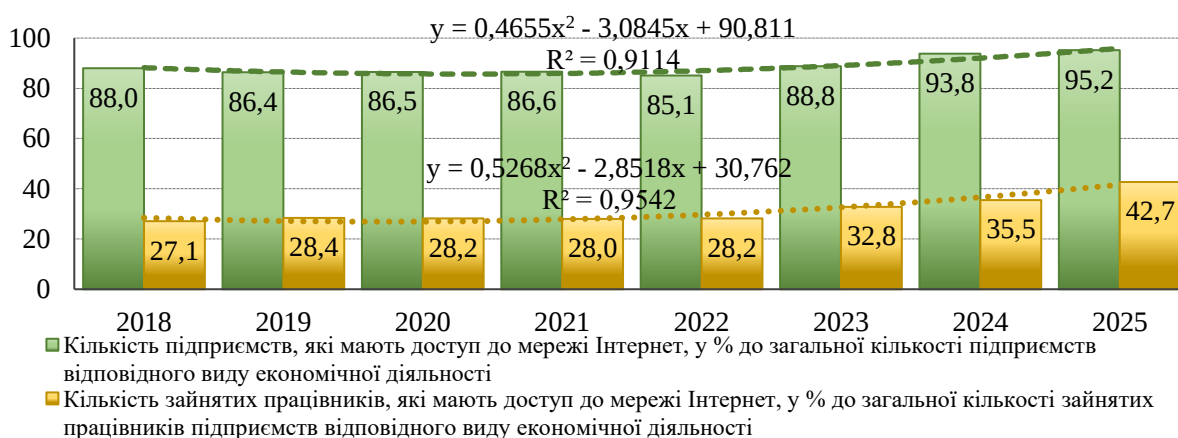

Рис. 1. Рівень доступу до мережі Інтернет у вітчизняних підприємств, 2018-2025 рр.

Джерело: побудовано за даними [4].

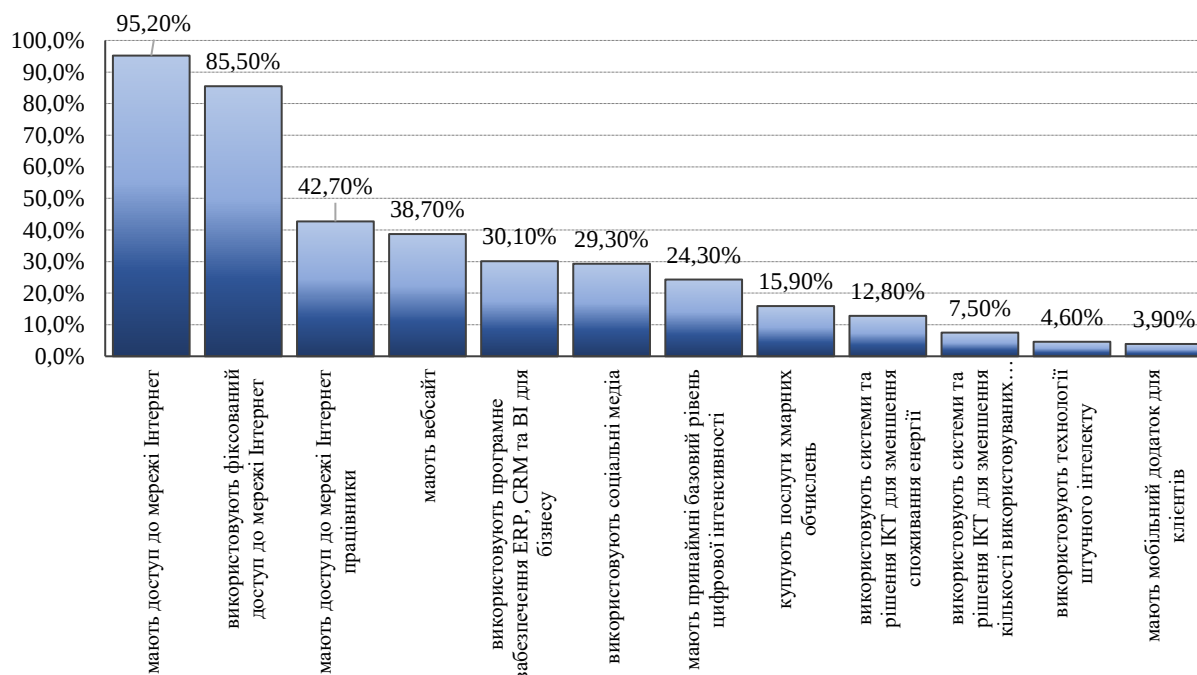

Рис. 2. Частка підприємств, що володіють елементами опорної цифрової інфраструктури станом на 2025 р., % від загальної кількості підприємств

Джерело: побудовано за даними [4].

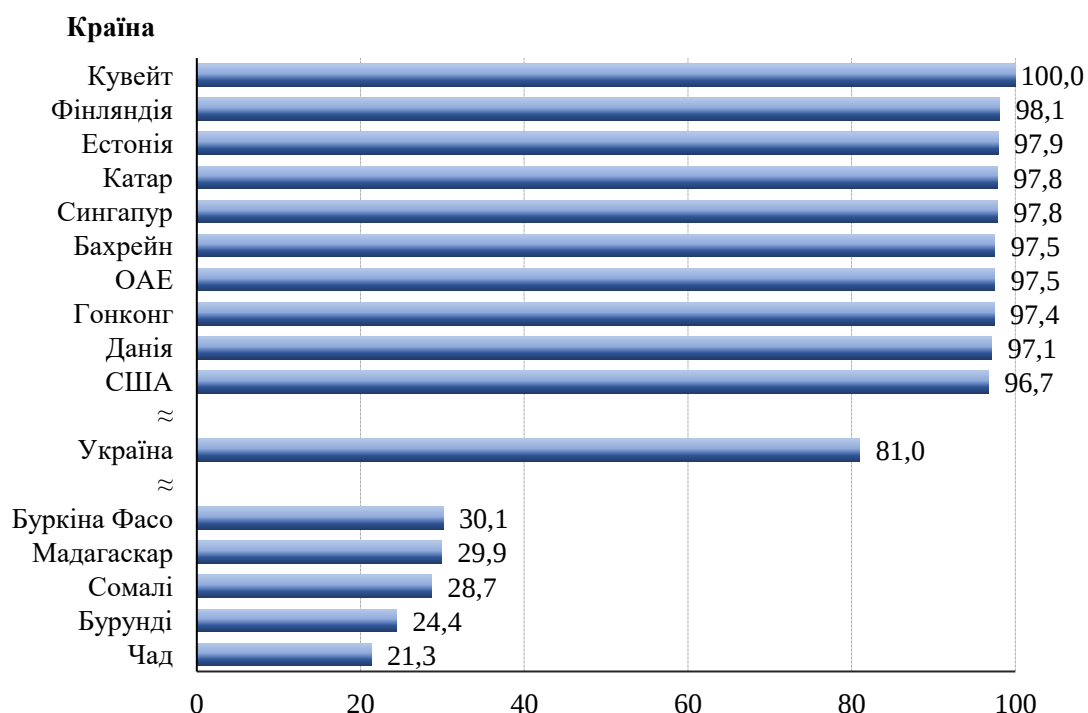

Рис. 3. Місце України в рейтингу країн світу за Індексом розвитку інформаційно-комунікаційних технологій (ICT Development Index) у 2024 р.
Джерело: побудовано за даними [3].

З 2002 р. фахівцями Інституту Портуланса (Portulans Institute) щорічно проводиться розрахунок Індексу мережевої готовності (Networked Readiness Index) – комплексного показника, що характеризує рівень розвитку інформаційно-комунікаційних технологій та мережевої економіки у країнах світу [5]. На сьогодні цей індекс вважається одним із найважливіших показників інноваційного і технологічного потенціалу країн світу та можливостей їхнього розвитку у сфері високих технологій та цифрової економіки. Він вимірює рівень розвитку ІКТ за 62 контрольними показниками, об'єднаними у чотири основні групи:

1. Технології.
2. Люди.
3. Управління.
4. Вплив.

Автори дослідження виходять з положення, що між розвитком ІКТ та економічним добробутом будь-якої країни існує тісний зв'язок, оскільки саме ІКТ відіграють сьогодні провідну роль у розвитку інновацій, підвищенні продуктивності та конкурентоспроможності, диверсифікують економіку та стимулюють ділову активність, тим самим сприяючи підвищенню рівня життя людей. Цей взаємозв'язок був вперше озвучений на Всесвітньому економічному форумі у 2001 р. та описаний у першому «Глобальному звіті з інформаційних технологій» (Global Information Technology Report) [6].

У 2024 р. Україна посідала 43-тє позицію за цим індексом серед 133 країн (і адміністративних територій без державного статусу) світу (рис. 4). Для порівняння – у 2015 р. Україна була на 71-му місці серед 143 країн, а Китай – на 62-му (у 2024 р. він уже на 17-й позиції).

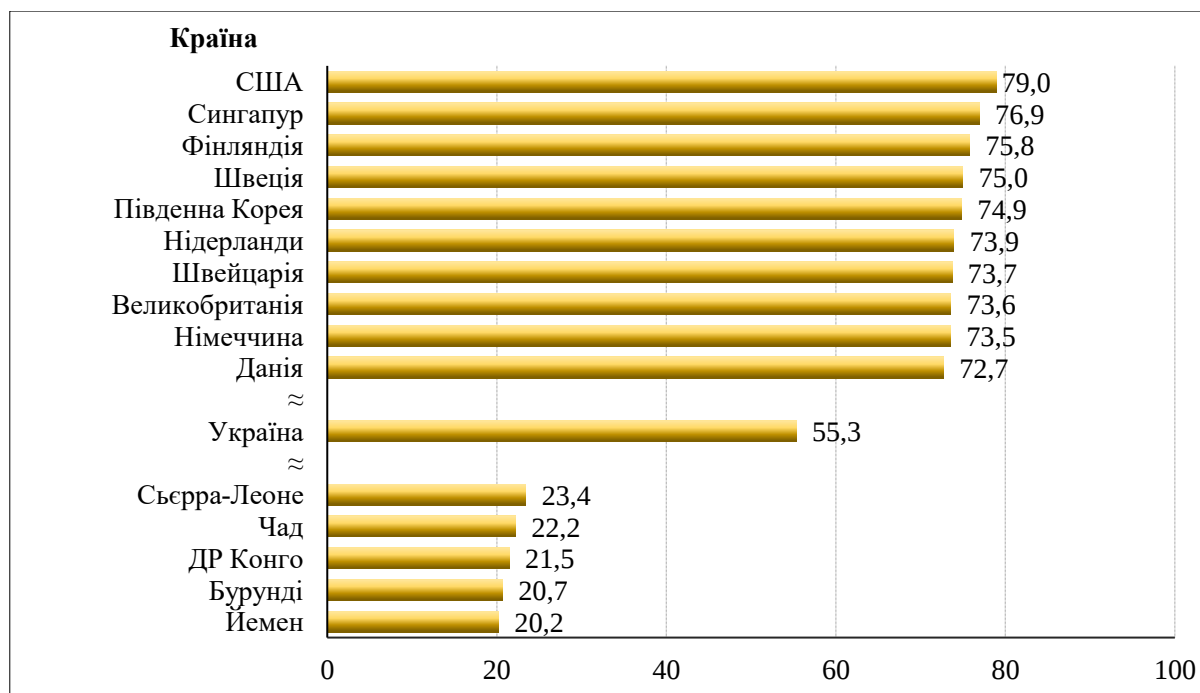

Рис. 4. Місце України в рейтингу країн світу за Індексом мережевої готовності (Networked Readiness Index) у 2024 р.

Джерело: побудовано за даними [5].

Чому ми можемо сподіватися на те, що цифрова економіка стане драйвером повоєнної відбудови України та її подальшого інноваційного розвитку? Тому що, як показують численні дослідження, інтеграція цифрових та інформаційно-комунікаційних технологій у традиційні галузі економіки дає поштовх зародженню і швидкій адаптації нових бізнес-моделей, появі несподіваних інноваційних рішень, які дозволяють вивести країну на принципово новий технологічний рівень, забезпечити її конкурентоспроможність на міжнародних ринках, вирішити проблему дефіциту ресурсів, гарантувати стає економічне зростання та відповідний рівень добробуту.

Основний фокус економіки України на сьогодні – дефіцит ресурсів, особливо людських, яких не вистачає для задоволення всіх потреб нашого суспільства, основне завдання – знайти способи вирішення цієї проблеми в умовах ресурсних обмежень. Для України зазначена проблема – надгостра. Саме тому розвиток цифрової економіки прискореними темпами – один із найефективніших виходів зі складної ситуації, у якій ми опинилися. Цифровізація дозволить частково вирішити цю проблему шляхом запровадження інформаційних технологій у всі сфери бізнесу і життя, що вимагають набагато менші обсяги традиційних матеріальних і людських ресурсів (наприклад, електронний бізнес, електронна торгівля, електронний державний сервіс тощо), знизити витрати виробництва і трансакційні витрати, збільшити продуктивність праці і капіталу, створити численні інноваційні розробки та вивести їх на світовий ринок тощо.

За оцінками фахівців Українського інституту майбутнього, що запропонували власне бачення і розробили Цифрову стратегію 2030 для України, частка цифрової економіки у ВВП найбільших країн світу у 2030 р. досягне 50-60 %, а в Україні, за умови реалізації форсованого сценарію розвитку цифрової економіки, ця частка може бути ще вищою – 65 % [7]. Цифровізація, як зазначено у згаданому документі, стане головним інструментом для досягнення стратегічної мети України – збільшення ВВП у 8 разів, до 1 трлн дол. у 2030 р. [7].

На сьогодні такі прогнози видаються занадто позитивними, оскільки розвиток сектору інформаційно-комунікаційних технологій, що є ядром цифрової економіки, хоч і демонструє позитивну динаміку, проте не має достатньої ваги у ВВП, щоб чинити відчутний вплив на динаміку всієї економіки (табл. 1).

Таблиця 1

Динаміка розвитку сектору ІКТ України в 2016-2023 рр., (млн грн)

Показник	Рік					
	2016	2018	2019	2020	2021	2023
Валова додана вартість в основних цінах	2023228	3017896	3421628	3626725	4684726	5822702
Додана вартість, створена в секторі ІКТ	66062	85392	98449	120846	169796	218495
Частка сектору ІКТ у валовій доданій вартості, %	3,3	2,8	2,9	3,3	3,6	3,8

Джерело: складено на основі даних [8].

Загалом у розвинених країнах частка цифрової економіки у ВВП становить від 10 до 35 %, тоді як у країнах, що розвиваються, цей показник коливається від 2 до 10 %.

Особлива роль у цифровізації економічного й суспільного життя в Україні належить державі, що не лише надає підтримку, але і створює умови для прискореного розвитку цифрової економіки, для використання її як основи інноваційної моделі повоєнної відбудови та відновлення.

З метою оцінки ефективності цифрових рішень та визначення рівня цифровізації в територіальному розрізі Міністерство цифрової трансформації України розробило й обраховує щороку Індекс цифрової трансформації регіонів, призначення якого – створення бази показників для дослідження рівнів цифровізації та цифрової трансформації в регіонах, що дозволить реалізувати задачі оптимізації процесів діджиталізації в кожній окремій області, поширення електронних послуг, зменшення цифрового розриву та розвиток цифрової спроможності громад України [9].

Максимальне значення Індексу – 1 бал, він відображає показники спроможності в економіці, цифрових навичках, інфраструктурі, публічних послугах та цифровій трансформації на місцях. У 2024 р. для формування Індексу було використано 9 показників оцінювання: інституційна спроможність, розвиток інтернету, розвиток ЦНАП, впровадження режиму «без паперів», цифрова освіта, візитівка області, проникнення базових електронних послуг, галузева цифрова трансформація, індивідуальні проєкти CDTO (CDTO (Chief Digital Transformation Officer) – директор із цифрової трансформації) [11].

Протягом останніх трьох років спостерігається зниження Індексу цифрової трансформації регіонів (рис. 5).

Якщо у 2022 р. цей Індекс становив 0,651 балів з 1 можливого (найвищі значення мали Дніпропетровська (0,916), Тернопільська (0,910), Одеська (0,836) і Полтавська (0,814) області), то вже у 2023 р. середнє значення показника по Україні опустилося до 0,632 (лідером залишається Дніпропетровська область, хоч і з меншим значенням індексу (0,908), на другу позицію з п'ятої піднімається Львівська область (0,891), на третю позицію з четвертої – Полтавська (0,833), в першу п'ятірку потрапляє Волинська (0,831) і з другої на п'яту сходиться Тернопільська (0,827) область), а в 2024 р. значення Індексу знизилося до 0,497 (вище за середнє значення мали Львівська (0,850), що вперше потрапила на першу позицію, Дніпропетровська (0,844), що втратила першу позицію, Одеська (0,804), що знову повернулася в першу п'ятірку, Вінницька (0,755), що вперше туди піднялася, та Волинська (0,711) області) [9; 10; 11].

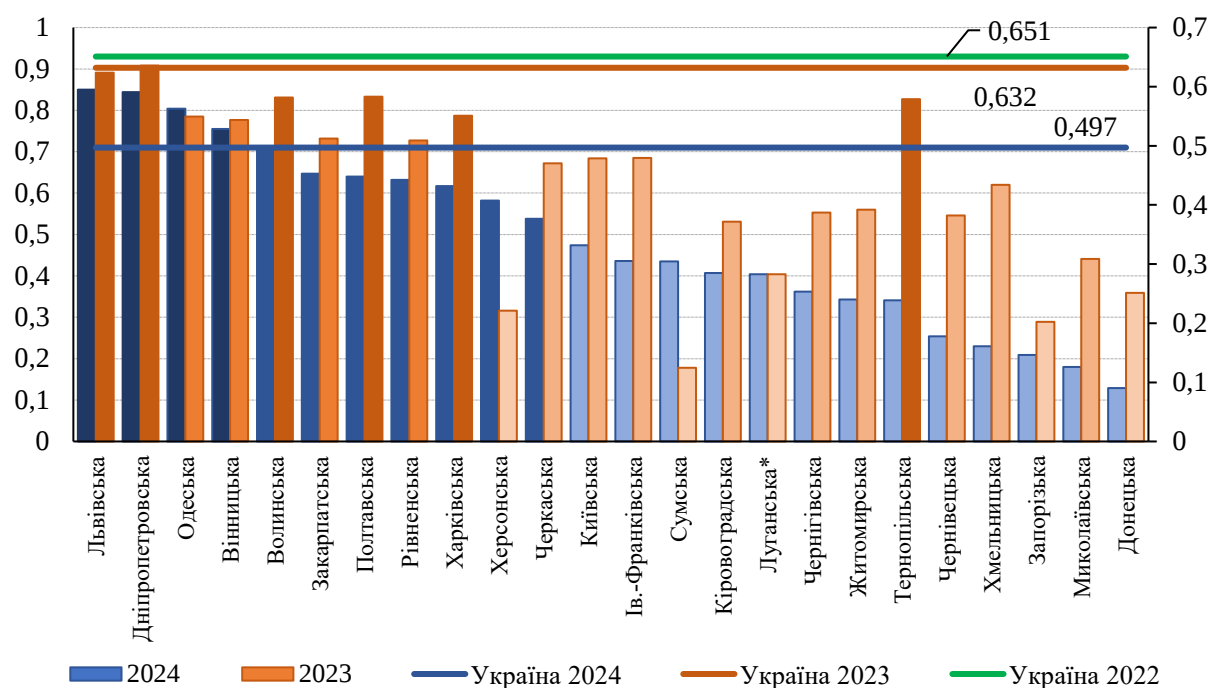

Рис. 5. Індекс цифрової трансформації регіонів України

Джерело: побудовано за даними [9; 10; 11].

Слід, однак, зазначати, що в розрахунок Індексу у 2024 р. вперше був включений показник «Індивідуальні проєкти CDTO», тобто методика обрахунку дещо змінилася, що і спричинило досить суттєве зниження Індексу. Згаданий показник дає змогу CDTO OBA самостійно визначати пріоритетні сфери для оцифрування відповідно до потреб регіону. За результатами дослідження CDTO OBA та цифрові команди реалізували 125 проєктів, серед яких 13 – екологічних, 17 – кібербезпекових, 15 – оборонних [11].

Орієнтація на розвиток цифрової економіки стане для України тим рятівним рішенням, яке дозволить не лише відновитися після війни, але й здійснити перехід до більш ефективних форм ведення бізнесу, організації суспільного життя та державного управління.

Висновки і пропозиції. Потужний потенціал прискореного інноваційного розвитку, що дає економічній системі цифровізація, забезпечує трансформацію традиційних виробничих і управлінських процесів, сприяє біфуркаційним змінам і продукуванню несподіваних інноваційних рішень, спрямованих на побудову сучасної результативної економіки. Для цього цифрова економіка має охопити бізнес у всіх галузях господарської діяльності – не лише в секторі інформації та телекомунікацій, а й у базових галузях промисловості, в сільському господарстві (наприклад, прецизійне землеробство), будівництві, транспорті, торгівлі тощо, а також всі сектори національної економіки: реальний і фінансовий, державний і приватний, первинний (видобувний), вторинний (обробний) і третинний (сектор послуг). Тільки в такому випадку вона стане потужним драйвером повоєнної відбудови України і дозволить реалізувати стратегічні цілі розвитку нашої країни.

Список використаних джерел

1. Tapscott D. The digital economy: promise and peril in the age of working intelligence / D. Tapscott. McGrawHill, 1995.
2. Mesenbourg T.L. Measuring the Digital Economy / T. L. Mesenbourg. U.S. Bureau of the Census, 2001.
3. Рейтинг країн світу за індексом розвитку інформаційно-комунікаційних технологій [Електронний ресурс] / Центр гуманітарних технологій (сайт дослідження: <http://www.itu.int/>). – Режим доступу: <https://gtmarket.ru/ratings/ict-development-index>.

4. Використання інформаційно-комунікаційних технологій на підприємствах [Електронний ресурс] / Державна служба статистики України. – Режим доступу: https://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2018/zv/ikt/arh_ikt_u.html.
5. Countries. Benchmarking the Future of the Network Economy [Електронний ресурс] / Portulans Institute. – Режим доступу: <https://networkreadinessindex.org/countries>.
6. Рейтинг країн світу за Індексом мережевої готовності (Networked Readiness Index). *Гуманітарний портал: дослідження та прогнози* [Електронний ресурс] / Центр гуманітарних технологій, 2006-2025 (остання редакція: 10.10.2025). – Режим доступу: <https://gtmarket.ru/ratings/networked-readiness-index#ukraine>.
7. Digital strategy 2030 [Електронний ресурс] / Український інститут майбутнього. – Режим доступу: <https://www.slideshare.net/slideshow/digital-strategy-2030-145529503/145529503>.
8. Виробництво та розподіл валового внутрішнього продукту за видами економічної діяльності / Державна служба статистики України. – Режим доступу: <https://www.ukrstat.gov.ua>.
9. Індекс цифрової трансформації регіонів України: підсумки 2022 року [Електронний ресурс] / Міністерство цифрової трансформації України. – Режим доступу: <https://hromada.gov.ua/research/indeks-cifrovoyi-transformatsiyi-regioniv-ukrayini-2022>.
10. Індекс цифрової трансформації регіонів України: підсумки 2023 року [Електронний ресурс] / Міністерство цифрової трансформації України. – Режим доступу: <https://storage.thedigital.gov.ua/files/d/fd/4c7c19e2bfc0608662f6e770a3128fd3.pdf>.
11. Індекс цифрової трансформації регіонів України: підсумки 2024 року [Електронний ресурс] / Міністерство цифрової трансформації України. – Режим доступу: <https://storage.thedigital.gov.ua/files/a/5a/7be6e4e930076257945a29847c6035a9.pdf>.
12. IT RESEARCH UKRAINE 2024: Стійкість як нова реальність [Електронний ресурс] / Дослідження Львівського IT Кластера за підтримки Міністерства цифрової трансформації України. – Режим доступу: <https://itcluster.lviv.ua/it-research-ukraine-report>.

References

1. Tapscott, D. (1995). *The digital economy: promise and peril in the age of working intelligence*. McGrawHill.
2. Mesenbourg, T.L. (2001). *Measuring the Digital Economy*. U.S. Bureau of the Census.
3. *Tsentr humanitarnykh tekhnolohii*. (n.d.). *Reitynh krain svitu za indeksom rozvytku informatsiino-komunikatsiinykh tekhnolohii* [World ranking of countries by the Information and Communication Technologies Development Index]. <http://www.itu.int>. <https://gtmarket.ru/ratings/ict-development-index>.
4. *Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy [State Statistics Service of Ukraine]*. (n.d.). *Vykorystannia informatsiino-komunikatsiinykh tekhnolohii na pidpriemstvakh* [Use of information and communication technologies in enterprises]. https://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2018/zv/ikt/arh_ikt_u.html.
5. *Portulans Institute*. (n.d.). *Countries. Benchmarking the Future of the Network Economy*. <https://networkreadinessindex.org/countries>.
6. *Tsentr humanitarnykh tekhnolohii, 2006-2025 (10.10.2025). Reitynh krain svitu za Indeksom merezhevoi hotovnosti (Networked Readiness Index) [World ranking by Networked Readiness Index. Humanitarian portal: research and forecasts]. Humanitarnyi portal: doslidzhennia ta prohnozy [Elektronnyi resurs]*. URL: <https://gtmarket.ru/ratings/networked-readiness-index#ukraine>.
7. *Ukrainskyi instytut maibutnoho [Ukrainian Institute of the Future]*. (n.d.). *Digital strategy 2030*. <https://www.slideshare.net/slideshow/digital-strategy-2030-145529503/145529503>.
8. *Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy [State Statistics Service of Ukraine]*. (n.d.). *Vyrobnytstvo ta rozpodil valovoho vnutrishnoho produktu za vydamy ekonomichnoi diialnosti* [Production and distribution of gross domestic product by types of economic activity]. <https://www.ukrstat.gov.ua>.
9. *Ministerstvo tsyfrovoy transformatsii Ukrainy [Ministry of Digital Transformation of Ukraine]*. (n.d.). *Indeks tsyfrovoy transformatsii rehioniv Ukrainy: pidsumky 2022 roku* [Digital Transformation Index of Ukrainian Regions: Results of 2022]. <https://hromada.gov.ua/research/indeks-cifrovoyi-transformatsiyi-regioniv-ukrayini-2022>.
10. *Ministerstvo tsyfrovoy transformatsii Ukrainy [Ministry of Digital Transformation of Ukraine]*. (n.d.). *Indeks tsyfrovoy transformatsii rehioniv Ukrainy: pidsumky 2023 roku* [Digital Transformation Index of Ukrainian Regions: Results of 2023]. <https://storage.thedigital.gov.ua/files/d/fd/4c7c19e2bfc0608662f6e770a3128fd3.pdf>.

11. *Ministerstvo tsyfrovoi transformatsii Ukrainy [Ministry of Digital Transformation of Ukraine]*. (n.d.). Indeks tsyfrovoi transformatsii rehioniv Ukrainy: pidsumky 2024 roku [Digital Transformation Index of Ukrainian Regions: Results for 2024]. <https://storage.thedigital.gov.ua/files/a/5a/7be6e4e930076257945a29847c6035a9.pdf>.

12. IT RESEARCH UKRAINE 2024: Stiikist yak nova realnist. *Doslidzhennia Lvivskoho IT Klastera za pidtrymky Ministerstva tsyfrovoi transformatsii Ukrainy*. URL: <https://itcluster.lviv.ua/it-research-ukraine-report>.

Отримано 14.11.2025

UDC 004.738:330.341(477.63)

Oksana Minina

PhD in Economics, Associate Professor,
Associate Professor of Department of Economics, Accounting and Taxation
Chernihiv Polytechnic National University (Chernihiv, Ukraine)
E-mail: minina.ok.v@gmail.com. **ORCID:** <http://orcid.org/0000-0002-5919-1599>
ResearcherID: [H-1167-2016](https://orcid.org/0000-0002-5919-1599)

Nataliia Shadura-Nykyporets

PhD in Economics, Associate Professor,
Associate Professor of Department of Economics, Accounting and Taxation
Chernihiv Polytechnic National University (Chernihiv, Ukraine)
E-mail: nykyporetc@ukr.net. **ORCID:** <http://orcid.org/0000-0001-7990-0105>
ResearcherID: [H-1176-2016](https://orcid.org/0000-0001-7990-0105)

Kostiantyn Moiseienko

PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department
of Digital Technologies and Project Analytical Solutions
Technical University «Metinvest Polytechnic» (Zaporizhzhia, Ukraine)
E-mail: konstantin.moiseenko1982@gmail.com. **ORCID:** <https://orcid.org/0000-0003-1915-7326>
ResearcherID: [S-3350-2016](https://orcid.org/0000-0003-1915-7326)

DIGITAL ECONOMY AS THE BASIS OF AN INNOVATIVE MODEL OF POST-WAR RECONSTRUCTION OF ENTERPRISES IN UKRAINE

The article examines the role of the digital economy in shaping an innovative model of Ukraine's post-war recovery, highlighting the relevance of this issue under conditions of large-scale destruction and the urgent need for deep modernization of the national economy. It is substantiated that digitalization is not merely a technological trend but a systemic factor enhancing the efficiency of public administration, optimizing public service delivery, and creating new opportunities for economic development. The study demonstrates that the implementation of digital solutions increases transparency, openness, and accountability of governmental processes, strengthens business competitiveness, facilitates technological renewal in the regions, and accelerates Ukraine's integration into the European digital space.

The article analyzes key trends in the transformation of the economic environment under the influence of digitalization during wartime, including the growing role of digital platforms, the expansion of electronic services, the use of innovative tools in public administration, and the intensification of remote economic interaction. Based on systemic and institutional approaches, it is argued that the digital economy contributes to increasing the resilience of the national economy, supports the functioning of critical sectors, creates prerequisites for structural modernization, and opens new vectors for economic growth.

The study identifies the priority directions of Ukraine's digital reconstruction, such as the development of digital infrastructure, the expansion of access to modern technologies, the improvement of regulatory frameworks, the stimulation of innovation, and the creation of a favorable institutional environment for the development of digital ecosystems. The results obtained may be used for forming state policies and strategic programs aimed at building an innovative and competitive economy in the post-war period.

Keywords: digital economy; innovative potential; innovative solutions; digitalization; information and communication technologies; post-war reconstruction, ICT enterprises, ICT sector, digital infrastructure.

Fig.: 5. Table: 1. References: 12.